

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник: **Марина ГАЛИЦЬКА**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

Полтава
2023-2024 р.

Назва навчальної дисципліни	Глобальні екологічні виклики та шляхи їх подолання
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробників	<i>Викладач:</i> Галицька М.А., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля <i>Контакти:</i> ауд. 43 (навчальний корпус №1) <i>e-mail:</i> maryna.galytska@pdaa.edu.ua , сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/galytska-maryna-anatoliyivna
Місце в індивідуальному навчальному плані ЗВО	між факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо гармонізації відносин природи і суспільства в умовах поглиблення глобалізаційних процесів та формування нових вимог до переходу на сталий розвиток, а також навчити здобувачів вищої освіти розуміти глобальні екологічні проблеми в контексті сталого розвитку суспільства, уміти вирішувати практичні проблеми у сфері охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування.

Основні завдання навчальної дисципліни формування екологічної свідомості здобувачів вищої освіти та відповідальності за екологічні наслідки для суспільства; опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення глобальних екологічних проблем; розуміння теоретичних та практичних основ збалансованого природокористування та екологоорієнтованого розвитку суспільства; опанування принципів екологічного менеджменту та аудиту.

Компетентність:

- загальні

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища, забезпечення та дотримання безпечних умов праці.

ЗК 17. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання.

Фахові:

- Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

- Здатність до використання основних принципів екологічного управління.

Результати навчання:

РН 16. Розуміти загальні та специфічні риси історичного, економічного, політичного та культурного розвитку України, Європи та світу; особливості функціонування, проблемні аспекти та перспективи міжнародних інтеграційних союзів; фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; характеризувати туристичну галузь різних країн.

РН 18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових методологічних основ фундаментальних та прикладних наук й дає можливість переосмислювати та поглиблювати дану галузь в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи екології та збалансованого природокористування.	26	4	2	20
Тема 2. Глобальні екологічні проблеми в контексті сталого розвитку суспільства.	18	4	4	10
Тема 3. Міжнародний вітчизняний досвід екологічних проблем.	18	4	4	10
Тема 4. Екологічна свідомість особистості, як основа екологоорієнтованого розвитку суспільства.	28	4	4	20
Усього годин	90	16	14	60

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб) і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права: надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності з поважних причин та з дозволу деканату.

Трудомісткість

Загальна кількість годин **90 год.**

Кількість кредитів **3,0.**

Форма семестрового контролю **Залік**.

Оцінювання результатів навчання

Форми оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форма контролю результатів навчання ЗВО		Разом
	Виконання лабораторних робіт та їх захист	Письмове виконання завдань самостійної роботи	
РН 16	30	20	50
РН 18	30	20	50
Разом	60	40	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях (виступи на симінарах)	Виконання завдань на самостійну роботу	Розв'язування тестів	
Тема 1. Теоретичні основи екології та збалансованого природокористування.	14	5	23	19
Тема 2. Глобальні екологічні проблеми в контексті сталого розвитку суспільства.	14	5		19
Тема 3. Міжнародний вітчизняний досвід екологічних проблем.	14	5		19
Тема 4. Екологічна свідомість особистості, як основа екологоорієнтованого розвитку суспільства.	14	6		43
Разом	56	21	23	100

Критерії оцінювання видів навчальної роботи Здобувачів вищої освіти

Виконання завдань на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	3	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
Низький	1-2	Здобувачем надана коротка відповідь із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Виконання завдань самостійної роботи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	5	Здобувачем надана повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації)
Достатній	3-4	Здобувачем надана достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями
Задовільний	1-2	Здобувачем надана неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації, відеоролики

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Білявський Г.О., Бутченко. Основи екології: теорія і практикум: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2004. – 368 с.
2. Білявський Г.О., Падун М., Костіков І.Ю. Основи екологічних знань. Навч. посібник. – К.: Либідь, 2001. – 368 с.
3. Бурдіян Б.Г. та ін. Навколишнє природне середовище та його охорона: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1993.
4. Білявський Г.О., Пазун М.М., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології. – К.: „Либідь”, 2005. – 368 с.
5. Белявский Г.О., Варламов Г.Б., Гетьман В.В. и др. Оценка воздействия объектов энергетики на окружающую среду / Учебное пособие. – Харьков, 2002. – 359 с.
6. Боголюбов В.М., Прилипко В.А. Стратегія сталого розвитку / Навч. посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2009. – 322 с.
7. Боголюбов В.М., Соломенко Л.І. Основи екології та збалансованого природокористування: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. - К.: ДІА, 2009. – 158 с.
8. Боголюбов В.М., Соломенко Л.І., Предместніков О.Г., Пилипенко Ю.В. Екологія з основами збалансованого природокористування: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Херсон: Айлант, 2009. – 216 с.
9. Дейлі Герман. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Переклад з англ.: Інститут сталого розвитку. – К.: Інтелсфера, 2002. – 312 с.
10. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. посіб. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2006. – 319 с.

11. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології: Підручник / За ред. К.М.Ситника. – К. Вища шк., 2003. – 358с.
12. Злобін Ю.А. Основи екології: Підручник. – К.: Лібра, 1998. – 248 с.
13. Злобін Ю.А., Кочубей Н.В. Загальна екологія: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2003. – 416 с.
14. Кучерявий В.П. Екологія. – Львів: Світ, 2001. – 386 с.
15. Мельник Л.Г. Екологічна економіка. – Суми: “Університетська книга”, 2003. – 359 с. 19. Мельник Л.Г., Білявський Г.О., Боголюбов В.М. та ін. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Л.Г.Мельника та проф. М.К.Шапочки. – Суми: “Університетська книга”, 2005. – 759 с.
20. Потіш А.Ф., Медвідь В.Г., Гвоздецький О.Г., Козак З.Я. Екологія: Основи теорії і практикум, Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: „Новий світ - 2000”, „Магнолія плюс”, 2003. – 296 с.
21. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Основи екології та охорони довкілля. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.– 394 с.
22. Устойчивое развитие: теория, методология, практика: учебник / под ред. проф. Л.Г. Мельника. – Суми: Университетская книга, 2009. – 1216 с.
23. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Основи екології та охорони довкілля. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 394 с.

Допоміжна література

1. Miller G.T. Living in the Environment. An introduction to Environmental Science. 5th ed., Wadsworth Publ. Belmont, 1998. 5. Агроэкология / В.А.Черников, Р.М. Алексахин, А.В. Голубев и др.; Под ред. В.А.Черникова, А.И. Чекереса. – М.: Колос, 2000. – 536 с.
2. Баб'як О.С., Біленчук П.Д., Чирва Ю.О. Екологічне право України: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2000.
3. Городній М.М. та ін. Агроекологія. – К.: Вища школа, 1993. - 416 с.
4. Дерій С.І., Ілюха В.О. Екологія. – К.: Фітосоціоцентр, 1998.
5. Крисаченко В.С. Людина і біосфера: основи екологічної антропології / Підручник. – К.: Заповіт, 1998. – 688 с.
6. Кучерявий В.П. Урбоекологія. – Львів: Світ, 1999. – 360 с.
7. М'якушко В.К., Мельничук Д.О., Вольвач Ф.В. та ін. Сільськогосподарська екологія. – Київ: Урожай, 1992. – 264 с. – (сер. “Природа і ми”).
8. Степанов О.П., Дікарев О.І. Енергетична дипломатія водневої економіки: монографія - К.:НАУ, 2021 - 436 с
9. Гродзинський Д. М. Екологічні глобальні проблеми // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009
10. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін — К.: КНЕУ, 2001. — 733 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. <http://www.npblog.com.ua/index.php/ekologiva/reiting-najhi1shihzabrudniuvachivnavkolishnogo-seredovischa.htm> 1._____Рейтинг найбільших забруднювачів навколишнього середовища.
2. <http://ecoclubua.com/2016/01/pa.rv7.kvi.dohovir/>
3. <https://esu.com.ua/search/articles.php?id=18692>
4. <http://www.ukrstat.gov.ua> - офіційний сайт Державної служби статистики України.
5. <https://www.me.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
6. www.worldbank.org - офіційний сайт Світового банку.
7. <http://doingbusiness.org/> - щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу».